

BDSM

BDSM (aŭ **KDSM**) estas mallongigo, kiu devenas de la angla *bondage and discipline, domination and submission, sadism and masochism* (katenado kaj disciplino, superrego kaj submetiĝo, sadismo kaj masohismo). Temas pri preferoj kaj kondutoj, ofte seksaj, kiujn oni en la ĉiutaga lingvaĵo ankaŭ nomas per la malpli preciza esprimo "somasohismo". Temas pri libervola konduto, do ne temas pri seksa misuzo.

Ĝeneralajoj

Ekzistas multaj fetiĉaj praktikoj, inter ili la fetiĉismo de pikkalkanumoj, tiu de la vestaĵaro el ledo, kio nomigas tiujn praktikojn per la angla vorto "leather" kiel specifa kulturo, kaj la seksaj rolludoj kie ĉiu partoprenanto akceptas unu el la roloj, kiel tiuj de *instruist(in)o-lernant(in)o*, *doktor(in)o-malsanul(in)o*, *infanvartist(in)o-bebo*, ludoj de trejnado de maskoto, kaj aliaj.

Ĉiu agado enmarkitaj en la BDSM enhavas komunan elementon: la partoprenantoj konstruas, volonte kaj konsentite, rilatojn de rimarkinda povinterŝanĝo, Erotic Power Exchange (*EPE* aŭ *Erotika Povinterŝanĝo*) kie unu parto ludas la dominan aŭ aktivan seksrolon, kaj alia parto la submetitan aŭ pasivan.

Kelkaj el la praktikoj enhavataj en BDSM, kiel erotika humiligo, doloro, submeto kaj aliaj, ne estas kompreneblaj sen la impliko de specifa formo de reciproka plezuro, sen kio la menciitaj praktikoj asociiĝus kun malagrablaj spertoj. Dum sesio (la tempo en kiu oni praktikas tiun povinterŝanĝon) la partoprenantaj interkonsentas specifan regularon por garantii la fakton, ke tiuj praktikoj realiĝas en etoso de kompleta interkonsento kaj libervolo.

Historio

La esprimo BDSM aperis unuafoje en aprilo de 1991, ĉe la novaĵforumo per Interreto nome alt.sex, kiel apudigo de du mallongigoj, BD (bondage kaj Dominado) kaj SM (Sadomasohismo), kiuj vere kreiĝis, precize, por diferencigi la sadomasohismon (kiu ĝis tiam *ĝuis* de konita maldeca bildo) disde la

Viro, kiu estas submetiĝa al KDSM-a seksopraktiko, kun okulblindaĵoj kaj katenita al la malantaŭo de lito

Kolrimeno estas ofta simbolo de BDSM.

"aliaj" seksopreferoj. Paradokse, kiam oni klopodis unuigi ambaŭ tendencojn, la subkulturo kiu enhavas ambaŭ ekdisvolviĝis rapidege. Ĉar BDSM estas esprimo kiu enhavas tre diversajn konceptojn, ne estas facile havigi al ĝi historion pli transan ol ties uzo kiel siglaro, krom tiun de ĉiu el ties elementoj.

La BDSM, kiel ara koncepto, vivis nur kelkajn jardekojn kaj ekis kiam diversaj asocioj de samseksemaj aktivuloj S/M de Usono kaj Britio klopodis krei saman subkulturan spacon por agadoj ĝistiam tiom distingaj, kiel Dominado, Katenado,

Katenado

Fetiĉismo aŭ Sadomasoĥismo. Estis la epoko de la *Old Guard* (Olda Gvardistaro), meze de 1970-aj jaroj, kaj ties ĉefa libro estis *Leatherman's Handbook* (Manlibro por ledoviroj). Dum tiu periodo, la movado konservis sian ligon al la maskla samseksema mondo, sen malfermo al la aliseksemaj medioj aŭ al tiuj de ina samseksemo kaj malakceptante la ideon permesi eniron al aktivuloj kiel ambaŭflankaj (tio estas, kiuj konfesis sin komfortaj en ambaŭ roloj kaj domina kaj submetita) inter ili. Ili malakceptis radikale ankaŭ tiujn kiuj konsiderus la rilatojn B/D kaj S/M kiel *nur ludo*.^[1]

Komence de la 1980-aj jaroj la movado BDSM ekenhavis ankaŭ la kulturon de aliseksemo kaj lesbanismo, kies helpantoj estis grupoj kiel la lesba kolektivo Samois kaj aliaj.^[2]

Komence de la 1990-aj jaroj, komenciĝis kion nun oni konas kiel periodo de *New Guard* (Nova Gvardistaro), kiu karakteras pro klara malfermo al malsamseksema mondo kaj al tiu de la ina samseksemo, la akcepto de la fenomeno ambaŭflankeco, la inkludo de elementoj de interna senteco (psikologia dominado, rilatoj D/s sen inkludo de sadomasoĥismaj trajtoj, ktp.), la akcepto de kiuj praktikis *nur ludon*, kaj la aktiva partopreno de la malseksema ino en tiu asociadismo BDSM.^[3]

Robert Bienvenu, fama fakulo de tiu temaro kaj profesoro de sociologio en la universitato de Indiana, Usono, montras alternativan vidpunkton de la historio de BDSM, kiun li bazigas sur tri pilieroj: la eŭropa fetiĉismo de fine de la 1920-aj jaroj, la usona (ekde 1934), kaj la *ledmovado* post la 1950-aj jaroj.^[4]

SSK kaj KKR

La internacia komunumo ligita al BDSM, emfazas, ke la praktikoj estu SSK, tio estas ***Sekuraj, Sanaj kaj Konsentitaj***, esprimo formita origine anglalingve kiel *Safe, Sane and Consensual* en 1983 de David Stein. Tiu ideologo difinis ĝin jene:

La rilatoj BDSM devas sekvi ***sekuran, sanan kaj konsentitan*** sistemon rilate siajn praktikojn:

- ***sekuran***, pri la necesa kono pri ties disvolvigo kaj la uzata materialo, tiel kiel pri evitado de riskoj.
- ***sanan (racian)***, pri la racia kapablo decidi flanke de agantoj, ne perturbita de drogoj aŭ trinkaĵoj kaj laŭ la spertoj de ĉiu partoprenonta, kiu sciu diferencigi fantazion disde realo.
- ***konsentitan***, ĉar la agantoj devas interkonsenti pri la formo kaj intenso per kiu oni realigu tiujn praktikojn, kaj same ke tiu interkonsento povu esti nuligita ĉiam ajn.^[5]

Tamen, kio estis dekomence difino kreita por diferencigi la kampon de la konsentita sadomasohismo disde tiu de violento (pri kiu la usona socio havis akran kontraŭstaron), disvolvis en kelkaj etaj grupoj modelojn de maltoleremo tre malproksimajn de la komenca celo kaj de la metodologio de ties kreintoj. Tio kaŭzis ke David Stein mem distanciĝis el la troigo kiun kelkaj personoj faris el sia moto.^[6]

Ekde la 1991-aj jaroj eliris nova koncepto, la KKRo, kiu kunigas ĉirkaŭ sia difino altan nombron de aktivuloj. *KKR* aŭ *RACK* en la angla originale estas akronimo de *Risk Aware Consensual Kink*, aŭ *konscia kaj konsentita risko por praktikoj de alternativa sekseco*. Tiu KKRo fokusiĝas sur la propra respondeco de la partoprenantaj en agado BDSM, respondeco informita kaj interkonsentita por protaksi kaj ŝarĝi la riskojn de tiu agado. Pli ol diferenco semantika aŭ de koncepto, la partianoj de KKRo klopodas modernigi difinon (tiu de SSK) kiu ideigis ĉefe por diferencigi el normala violento aŭ el la ĝenra violento, sed la propraj fondintoj devis agnoski, ke la originala celo estis perturbita de la maltolerema, ekstremisma kaj malmulte inteligenta uzado far de kelkaj marĝenaj grupoj ene de la komunumo BDSM.^[7]

Katenado povas enhavi estetikajn celojn, festo BDSM en Madrido, 2006.

La plejparto de la aktivularo adoptas aktuale la sintenon montri la difinon SSK kiel taŭga por komunikiĝi kun la mondo de la konvencia aŭ milda sekseco, dum asertas, ke la esprimo KKR difinas pli rigore kaj precize la realajn praktikojn BDSM.^[8]

Sekurvorto

Ĉar multaj situacioj dum sesio enhavas elementojn de fantazio aŭ ludo ĉar en kelkaj el ili oni ludas la "proteston" de la submetita partoprenanto, necesas krei komunikad sistemon kio permesus al tiu klarigi la momenton kiam ties protesto estus reala kaj egaligus sian deziron ne daŭrigi la ludon. Necesas ankaŭ ke la dominanto povu ricevi klarege la esprimon de tiu deziro kaj diferencigi ĝin el la scenigo de eventuala ludata protesto. Solvo estas la nomita *Sekurvorto*, kiu devas esti facile direbla rapide (ankaŭ facile memorebla) kaj aŭdebla sendube. Oni supozas, ke la dominanto devas akcepti kaj obei tiun sekurvorton.

La unua mencio klara de la koncepto registriĝis fine de 1992 en germana grupo *S/M-Szene*. Ekzistas la risko, ke la submetita partoprenanto forgesas uzi la sekurvorton pro koncentriĝo en la agado. La aktivuloj de la Malnova Gvardistaro malakceptas la uzadon de sekurvorto kiel limigo de la libereco submetiĝi.^[9]

BDSM kaj kulturo

Teatro

Kvankam oni povus serĉi elementojn rilate la BDSM en la klazika teatro, je la apero de la moderna teatro eblas paroli ĝuste pri enmeto de tiu temaro en la scenan arton. Tiudirekte eblas mencii du verkojn, kaj aŭstran kaj germanan, en kiuj la BDSM ne nur aperas, sed eĉ skizas la historion de la teatraĵoj.

Worauf sich Körper kaprizieren, Aŭstrio. Peter Kern reĝisoris kaj verkis la libreton por tiu komedio kiu sin apogas en la filmo de Jean Genet, *Un chant d'amour* (Amkanto), kino de aŭtoro de 1950, adaptante ĝin al nuntempa Vieno. Geedzeco kie malnova aktorino (Miriam Goldschmidt) submetas sub sia sadismo la edzon (Heinrich Herki) kaj la kelneron (Günter Bubbnik), ĝis kiam eniras en aranereto du novaj roluloj.^[10]

Ach, Hilde (*Ve, Hilda*), Germanio. Teatraĵo de Anna Schwemmer, premierita en Berlino. La juna Hilde graviĝas kaj post abandono de fianĉo, decidas iĝi profesia dominanto de BDSM. La tuta verko enhavas amuzan vidpunkton de la subkulturo de prostituado kiu imitas scenejojn BDSM.^[11]

Kino

Krom la filmoj de la komerca pornografio, Kino pritraktis eĉ dekomence la rilatojn BDSM; ekde 1909 ĝis nun per abundaj ekzemploj: *Sade*, *Quills*, *La pianinstruistino*, *Beyond Vanilla*, *Ichi- the Killer*, *Secretary*, *Wir leben... SM!*, *Bettie Page: Dark Angel*, *Ma Mére*, *Ecstasy in Berlin 1926*, *The Magdalene Sisters*, *Gib 's uns a bissle*, *24/7: The Passion of Life*, *Surrender*, *Bathory*, *Besuch bei einer Dominam*, *Futei no kisetsu- I Am an S/M Writer*, *Shibari*, *Hostel*, *Jackass: la filmo*, *The Isle*, *Hwal*, *Sin City*, *Headspace* kaj multaj aliaj.

Ekzistas krome miloj da filmoj kun sadomasohismaj nuancoj aŭ de BDSM, sed eĉ tiel tiuj ne povas esti konsiderataj entute filmoj de BDSM-scenaroj: *Lasta Tango en Parizo*, *Emmanuelle*, *Basic Instinct*, *Eyes Wide Shut*, *A Clockwork Orange* aŭ *Personal Services*, estas tiaj filmoj sed ne konsiderindaj parto de filmaro de BDSM. Same okazas ĉe multaj filmoj de Federico Fellini, Rainer Werner Fassbinder, Stanley Kubrick, Jan Svankmajer, Carlos Saura, Ingmar Bergman, ktp.^[12]

Literaturo

Kiel okazas ĉe la historio de la BDSM, indas memori, ke por difini la literaturon pri BDSM, ne eblas simpligi kaj konstrui liston de verkoj kie aperas ties elementoj, sadomasohismo, vipado, D/s, ktp. Unuaflanke ĉar tiu listo estus materio de la artikoloj pri ĉiu el tiuj konceptoj, kaj duaflanke mankus la unuiga elemento kiu formas la BDSMon, la koncepto de la interkonsento kaj aktiva toleremo ĉe la praktikantoj de aliaj variantoj. Pro tio, kaj pro la propra difino de BDSM, ne eblas serĉi literaturajn ekzemplojn antaŭ la Dua Mondmilito.

Elstara verko estas sendube Historio de O, kun *Reveno al Roissy* (Pauline Réage), 1954, krom 9 semajnoj kaj duono, de Elizabeth McNeill (1978), *Dezemberkind* de Leander Sukov (2003, 2004), kelkaj verkoj de la verkistino Anne Rice (*Exit to Eden*, *The Claiming of Sleeping Beauty* (1983), *Beauty's Punishment* (1984) kaj *Beauty's Release* (1985)), **Jeanne de Berg** (*L'Image*, 1956, dediĉita al Pauline Réage), la

romano *Topping from Below* de **Laura Reese** (1999). Pli ĵuse, la romanoj de **Marthe Blau**, *Submission* kaj *Inter Liaj Manoj* (2005). Kelkaj verkoj de la serio *GOR*, de **John Norman**. Kaj la tuta verkaro de **Pat Califia**, *Gloria Brame*, de la kolekto **Samois** kaj multaj de la verkisto **Georges Bataille** (*Histoire de l'œil* -Historio de la okulo-, *Madame Edwarda*, 1937), kaj **Bob Flanagan**: *Slave Sonnets* (1986), *Fuck Journal* (1987), *A Taste of Honey* (1990).

Arto

Pro la forta bildeco de fetiĉismo ĉe la BDSM, estas logike ke plejparto de artistoj kiuj dediĉis parton aŭ la tuton de siaj verkoj al tiu temaro, faris ĝin en la kampo de

- la fotografio: **Eric Kroll** kaj **Irving Klaw** (kun la unua tre fama modelo de katenado, **Bettie Page**) kaj la monda fama fotisto japana **Nobuyoshi Araki**, kies verkojn oni ekspozicias en kelkaj el la ĉefaj muzeoj de moderna arto,
- la Bildliteraturo: **Guido Crepax** kun *Histoire d'O* (1975), *Justine* (1979) kaj *Venere in pelliccia* (1984), inspiritaj en la verkoj de **Pauline Réage**, **Sade** kaj **Leopold von Sacher-Masoch**, respektive. **John Willie** kaj sia *Adventures of Sweet Gwendoline*, kiu estis en 1984 la bazo por lia filmo *Gwendolyn*.
- la grafismo: **Eric Stanton** kaj liaj indaj verkoj pri la ina dominado kaj la katenado, **Hajime Sorayama**, **Robert Bishop** kaj **Dolcett**.

Televido

La apero de la BDSM en la kanaloj de televido produktiĝis en la lasta jardeko. Granda nombro de kanaloj ekrealigis programojn pri BDSM aŭ sadomasoĥismo (plej ofte pri tiu lasta menciita) aŭ ene de la programoj de tipo *dokudramo* de ĉiu kanalo. Tiele en Germanio, Francio, ktp. multaj kanaloj reproduktis longajn dokumentajn filmojn (*Besuch bei einer Domina*, Germanio, ARD) kaj preskaŭ ĉiuj inkludis filmojn de temaro BDSM (Historio de O).

Elstaras favore la kanada kanalo *Showcase*, kiu elsendas ĉiusemajne serion de dokudramo, *Kink*, entere dediĉita al BDSM kun totala nombro de 63 ĉapitroj.^[13] Multaj serioj de televido en multaj landoj, kiel El Comisario en Hispanio aŭ la fama usona CSI, filmis ĉapitrojn entere dediĉitaj al la rilatoj sadomasoĥismaj aŭ (malpli ofte) ĝenre al BDSM.

Referencoj

1. ↑ *Leatherman's Handbook*, 1972 Larry Townsend
2. ↑ *Comming to Power*, Samois collective, 1981
3. ↑ *LeatherFolk*, Thompson, 2001
4. ↑ *The Development of Sadomasochism as a Cultural Style in the Twentieth-Century United States*, Robert Bienvenu, 1994
5. ↑ *Safe Sane Consensual: The Evolution of a Shibboleth*, David Stein, 1999
6. ↑ *David Stein*, 2000
7. ↑ *El uso indebido de un eslogan*, David Stein, 2000
8. ↑ *Enzyklopädie des Sadomasochismus*, Datensschlag, 2004
9. ↑ *Leatherman's Handbook*, Larry Townsend, 1972

10. ↑ [Der Standard](#), eldono de 03.09.2006

11. ↑ [BILD-Zeitung](#), Berlino, 15a marto 1998

12. ↑ [Sanchidrián, I \(IKARA\) Filmofilia](#), 1999

13. ↑ [Stephen Cole](#), mayo 2005

Vidu ankaŭ

- [Penetro](#)

Praktikoj de BDSM	
Aĝoludo • Bestoludo • Deviga ambaŭseksemo • Deviga feminigo • Deviga samseksemo • Elektroludo • Fetiŝo • Fornifilio • Hundoludo • Hejma servisto • Katenado • Kastrado • Kaviaro • Laktado • Mumifikado • Pisado • Pugnokoito • Rololudo • Servistino • Seksbatado • Sidado sur vizaĝo • T/D • Toaleta sklavo • Torturado de vira generilo • Transvestado • Trejnado kun artefarita penis • Trotado • Viola vergo • Vira servistino • Zono de ĉasteco	
Sekso	
Seksaj praktikoj	Amoro (antaŭludo, pozicioj) • Penetro • Buŝa seksumado • Anusa seksumado • Anuslekado • Grupa seksumado • Ŝpruco sur vizaĝo • Fingrumado • Pugnokoito • Masturbado • Sinmasturbado • Permana stimulado de penis • Senpenetra seksumado • Sumato • Rapidkoito • Interrompita koito
	Artefarita vagino • Vibratoro • Erotiko • Lubrikaĵo intima • Pornografio • Enbloviga pupo • Silikona pupo • Erotikaj helpiloj • Seksvendejo • Kontraŭkoncipilo • Erektiĝema disfunkcio • Ginekologio • Andrologio • Hipersekseco • Seksa disfunkcio • Sekse kontraĝemaj malsanoj • Sekura seksumado
Amuzo por plenkreskuloj	Historio de homa seksumado • Historio de naciigo de erotiko • Seksa revolucio
Sano kaj edukado	
Historio	
Identeco	Seksa orientiĝo
	Aliseksemo • Ambaŭseksemo • Samseksemo • Neniuseksemo • Ĉiuseksemo
	Sekseco
	Viro • Virino • Intersekseco
	Genro
	Vireco • Virineco • Seksa identeco • Transgenrulo • Transsekseco • Feminismo
Leĝo	Aĝo de konsento por seksumado • Obsceneco • Seksatenco • Seksa agreso • Seksa persekutado • Seksa misuzado
Fiziologio	Ejakulo • Erektiĝo • Ensemigado • Orgasmo • Gravedeco • Seksa ekscitiĝo
Rilatoj kaj socio	BDSM • Incesto • Geedzeco • Parafilio • Prostituo/Ĝigolo • Religio kaj sekseco • Amrilato • Seksa abstino • Seksa allogemo • Seksa etiko • Seksa turismo • Aborto • Striptizo
	Homa seksa konduto • Homa seksumado • Seksologio • Seksa slango • Animala seksumado
Rilataj artikoloj	

Elŝutita el "<https://eo.wikipedia.org/w/index.php?title=BDSM&oldid=8814133>"